

Kazus – prawo cywilne

Przepisy

Art. 1019 k.c.

§ 1. Jeżeli oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku zostało złożone pod wpływem błędu lub groźby, stosuje się przepisy o wadach oświadczenia woli z następującymi zmianami:

- 1) uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem;*
- 2) spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca;*
- 3) do zachowania terminu, o którym mowa w art. 88 § 2, wystarczy złożenie przed jego upływem wniosku do sądu o odebranie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia.*

§ 2. Spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w powyższy sposób uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu.

§ 3. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku wymaga zatwierdzenia przez sąd.

Stan faktyczny

1 lipca 2020 r. zmarł Oskar P., który pozostawił po sobie syna Roberta P. Robert odrzucił przed notariuszem spadek po Oskarze 1 grudnia 2020 r. Notariusz pouczył go o skutkach odrzucenia spadku dla niego i jego zstępnych.

Robert posiadał w chwili odrzucenia spadku po Oskarze trzyletnią córkę Grażynę P.

Robert 2 grudnia 2020 r. złożył wniosek o wyrażenie zgody na odrzucenie spadku po Oskarze imieniem swojej córki Grażyny. W dniu 30 marca 2021 otrzymał odpis postanowienia sądu rodzinnego zgodnego ze swoim z wnioskiem, wydane na posiedzeniu niejawnym. Z uwagi na upływ czasu zapomniał jakie były pouczenia notariusza, sam natomiast był z zawodu kucharzem, posiadał wykształcenie zawodowe i nie orientował się w obowiązujących przepisach. Samo orzeczenie sądu rodzinnego również nie zawierało żadnych dodatkowych pouczeń. Po otrzymaniu odpisu postanowienia z 30 marca 2021 r. uznał, że sprawa spadku jest zamknięta a jego córka nie odziedziczy spadku po Oskarze. Podczas wakacyjnego spotkania 1 sierpnia 2021 Robert dowiedział się od swojego kolegi – radcy prawnego, że musi jeszcze złożyć samo oświadczenie o odrzuceniu spadku imieniem Grażyny. Ponieważ upłynął już czas na złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku Robert 3 sierpnia 2021 r. złożył wniosek o uchylenie się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po Oskarze imieniem swojej małoletniej córki i odebrania oświadczenia o odrzuceniu spadku.

Zadanie

Proszę zaproponować rozstrzygnięcie jakie powinno zapaść w sprawie Roberta P. oraz je uzasadnić. Proszę omówić instytucję uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku oraz niezachowania terminu do złożenia takiego oświadczenia.

1. Biegu terminu przedawnienia nie przerywa:
 - a. wezwanie do zapłaty,
 - b. złożenie pozwu,
 - c. złożenie wniosku na nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności,
 - d. złożenie wniosku o egzekucję roszczenia do komornika.
2. Ustanowienia służebności drogowej (drogi koniecznej) przez grunty sąsiednie:
 - a. można żądać tylko, jeśli nieruchomości nie ma żadnego dostępu do drogi publicznej,
 - b. można żądać, jeśli nieruchomości nie ma dostępu do budynków gospodarczych należących do tej nieruchomości,
 - c. można żądać tylko w toku postępowania sądowego,
 - d. można żądać jeśli jest to konieczne do podziału swojej nieruchomości.
3. Ograniczonym prawem rzeczowym nie jest:
 - a. użytkowanie,
 - b. służebność,
 - c. najem,
 - d. zastaw.
4. Solidarność dłużników:
 - a. zachodzi jeżeli kilka osób zaciągnęło zobowiązanie dotyczące ich wspólnego mienia, chyba że umówiono się inaczej,
 - b. nie może wynikać z czynności prawnej,
 - c. ustaje w momencie wyboru przez wierzyciela dłużnika, od którego będzie dochodził roszczenia,
 - d. oznacza, że kilku dłużników musi spełnić swoje zobowiązanie łącznie.
5. Odpowiedzialność odszkodowawcza na zasadzie ryzyka dotyczy:
 - a. przedsiębiorców odnośnie szkody wyrządzonej w ramach prowadzonej działalności gospodarczej,
 - b. posiadaczy zwierząt odnośnie szkody wyrządzonej przez te zwierzęta,
 - c. zależnych posiadaczy mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody,
 - d. osób powierzających wykonanie czynności innej osobie odnośnie szkody wyrządzonej przez tę osobę.
6. Odwołanie darowizny:
 - a. może nastąpić tylko do momentu wydania przedmiotu darowizny,
 - b. powoduje obowiązek zwrotu całości przedmiotu darowizny wraz z wszystkimi uzyskanymi pożytkami,

- c. może być dokonane przez spadkobierców darczyńcy,
- d. nie może nastąpić jeśli obdarowany nie dopuścił się względem darczyńcy rażącej niewdzięczności.

7. Oświadczenie o przyjęciu spadku:

- a. można złożyć przed notariuszem,
- b. można złożyć przed sądem,
- c. można złożyć przez pełnomocnika (o ile pełnomocnictwo jest pisemne z podpisem urzędowo poświadczonym),
- d. wszystkie odpowiedzi są poprawne.

8. Dział spadku:

- a. wymaga złożenia do sądu wniosku przez wszystkich spadkobierców,
- b. może nastąpić w drodze umowy zawartej pomiędzy wszystkimi spadkobiercami w dowolnej formie,
- c. wymaga orzeczenia sądu, jeśli w skład spadku wchodzi nieruchomość,
- d. może nastąpić przed sądem na żądanie wierzyciela spadkodawcy.

9. Które z poniższych zdań nie jest prawdziwe:

- a. prawa do wynagrodzenia nie można się zrzec,
- b. prawo do wynagrodzenia nie można przenieść na inną osobę,
- c. pracownik nie może wyrazić zgody na potrącenie z jego wynagrodzenia żadnych należności poza wskazanymi w art. 87-88 k.p.,
- d. z wynagrodzenia za pracę nie można potrącić należności względem pracodawcy.

10. Które z poniższych zdań jest prawdziwe:

- a. roszczenia ze stosunku pracy zawsze ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne,
- b. przedawnienie w stosunkach pracy może być przedłużone przez umowę zawartą przez pracownika z pracodawcą,
- c. roszczenia ze stosunku pracy stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu, ulega przedawnieniu z upływem 6 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.
- d. roszczenia ze stosunku pracy stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu, ulega przedawnieniu z upływem 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

11. Obowiązek dostarczania środków utrzymania może dotyczyć:

- a. wnuka względem dziadka,
- b. stryja względem bratanka,
- c. synowej względem teściowej,
- d. wszystkie odpowiedzi są poprawne.

12. Do majątku osobistego wchodzi:

- a. dochody z majątku osobistego małżonka,
- b. środki na rachunku OFE,
- c. wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków,
- d. przedmioty majątkowe nabyte przez darowiznę, o ile darczyńca tak postanowił.

1. Do wznowienia postępowania z przyczyn nieważności właściwy jest Sąd, który:
 - a) wydał zaskarżony wyrok, a jeżeli zaskarżono wyroki sądów różnych instancji, właściwy jest sąd instancji wyższej
 - b) sąd, który ostatnio orzekał co do istoty sprawy
 - c) sąd przełożony nad sądem, który ostatnio orzekał w sprawie
2. Za zgodą stron interwenient uboczny może wejść na miejsce strony, do której przystąpił:
 - a) do chwili zamknięcia rozprawy w 1 instancji
 - b) do chwili zamknięcia rozprawy w 2 instancji
 - c) do chwili rozpoczęcia 1 rozprawy w 1 instancji
3. W razie cofnięcia pozwu bez zrzeczenia się roszczenia:
 - a) możliwe jest ponowne wytoczenie powództwa o to same roszczenie
 - b) sprawa jest prawomocnie zakończona
 - c) nie jest możliwe wytoczenie powództwa o to samo roszczenie
4. W razie częściowego uwzględnienia żądania Sąd może obciążyć drugą stronę w całości kosztami postępowania:
 - a) gdy przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania
 - b) gdy druga strona wyrazi na to zgodę
 - c) nie ma takiej możliwości
5. W razie śmierci strony, albo utraty przez nią zdolności sądowej pełnomocnictwo udzielone adwokatowi:
 - a) przechodzi na spadkobierców mocodawcy
 - b) przechodzi na spadkobierców mocodawcy, mogą oni jednak wypowiedzieć pełnomocnictwo przy pierwszej czynności procesowej
 - c) wygasa, jednakże, że adwokat działa do czasu zawieszenia postępowania
6. Co do jakiej właściwości strony mogą się umówić w umowie prorogacyjnej:
 - a) właściwości rzeczowej i właściwości miejscowej przemiennej
 - b) tylko właściwości miejscowej ogólnej
 - c) właściwości miejscowej ogólnej i przemiennej
7. Nie może być świadkiem w postępowaniu cywilnym:
 - a) współuczestnik jednolity
 - b) współuczestnik formalny

c) osoba, która uczestniczyła w zajęciach, które mają być udowodnione w procesie

8. W razie niedopuszczalności drogi sądowej Sąd:

a) zwraca pozew

b) odrzuca pozew

c) oddala powództwo

9. W wypadku rozbieżności między wnioskiem pełnomocnika, a wnioskiem mocodawcy:

a) decydujące znaczenie ma stanowisko mocodawcy

b) decydujące znaczenie ma stanowisko pełnomocnika

c) rozstrzyga Sąd, któremu wnioskowi należy dać pierwszeństwo

10. Postanowienie o oddaleniu wniosku o przywróceniu terminu:

a) może być wydane na posiedzeniu niejawnym

b) może być wydane tylko po przeprowadzeniu rozprawy

c) może być wydane tylko po przeprowadzeniu rozprawy, a w szczególnych wypadkach na posiedzeniu niejawnym

11. Strona może żądać sprostowania protokołu:

a) aż do zakończenia postępowania

b) najpóźniej na następnym posiedzeniu

c) nie ma możliwości sprostowania protokołu

12. Sąd może sprostować wyrok:

a) jeżeli apelacja strony jest zasadna

b) jeżeli popełnił w wyroku błąd rachunkowy

c) tylko na wniosek strony, gdy po wydaniu wyroku strony osiągnęły porozumienie

Pytania testowe z prawa karnego

1. Zbrodnia jest to przestępstwo zagrożone:
 - a) karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą,
 - b) karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karą surowszą,
 - c) karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 25 lat pozbawienia wolności.
2. Poza ściśle określonymi wyjątkami odpowiedzialności karnej na zasadach ogólnych podlega osoba, która w chwili popełnienia czynu zabronionego ukończyła:
 - a) 17 lat,
 - b) 18 lat,
 - c) 20 lat.
3. Jeżeli jednym aktem oskarżenia zarzucono oskarżonemu popełnienie więcej niż 1 przestępstwa należących do właściwości rzeczowej sądu rejonowego, a zostały one popełnione w okręgach różnych sądów, to właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd:
 - a) w okręgu którego popełniono pierwsze chronologicznie przestępstwo,
 - b) zagrożonego surowszą karą,
 - c) w którego okręgu najpierw wszczęto postępowanie przygotowawcze.
4. Tymczasowe aresztowanie:
 - a) jest obligatoryjne, gdy podejrzanemu zarzucono zbrodnię,
 - b) jest obligatoryjne, gdy podejrzany nie ma na terenie kraju miejsca stałego pobytu,
 - c) nigdy nie jest obligatoryjne.
5. Warunkowe umorzenie postępowania:
 - a) jest możliwe w stosunku do sprawcy wcześniej niekaranego,
 - b) jest możliwe w stosunku do sprawcy wcześniej niekaranego za przestępstwo umyślne,
 - c) jest możliwe w stosunku do sprawcy, który w chwili popełnienia czynu nie miał ukończonych 21 lat.
6. Zarządzenie wykonania kary w stosunku do skazanego, któremu zawieszono wykonanie kary pozbawienia wolności, jest obligatoryjne w wypadku, gdy skazany:
 - a) w okresie próby popełnił podobne przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności;
 - b) w okresie próby popełnił podobne przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,
 - c) w okresie próby popełnił stwierdzone prawomocnym wyrokiem przestępstwo umyślne zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat pozbawienia wolności.

Kazus z prawa karnego

Prokurator oskarżył XY o to, że:

- I) w dniu 21 grudnia 2022r. w miejscowości Z umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez to, że prowadząc samochód marki A o nr. rej. AAA1111, wyprzedzając inny pojazd na łuku drogi i przekraczając podwójną linię ciągłą, zjechał na przeciwległy pas ruchu i doprowadził do zderzenia z prawidłowo jadącym z kierunku przeciwnego samochodem marki B o nr. rej. BBB2222, w wyniku czego pasażerka tego samochodu odniosła obrażenia ciała skutkujące naruszeniem czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 177 § 1 kk;
- II) w tym samym miejscu i czasie prowadził samochód marki A o nr. rej. AAA1111 znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 0,5 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 kk.

Zakładamy, że zgromadzony materiał dowodowy potwierdza sprawstwo oskarżonego, który przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień. Oskarżony w chwili popełnienia czynów miał ukończone 20 lat. Był i jest nadal kawalerem, nie ma innych osób na utrzymaniu. Nie był wcześniej karany, Pracuje zawodowo z wynagrodzeniem miesięcznym ok. 6000 zł.

Proszę napisać projekt wyroku.

7. Usiłowanie popełnienia wykroczenia:
- a) nigdy nie jest karalne,
 - b) jest karalne, gdy ustawa tak stanowi,
 - c) jest karalne w każdym wypadku.
8. Karalność wykroczenia ustaje, jeżeli nie wszczęto postępowania w okresie:
- a) 1 roku od popełnienia czynu,
 - b) 2 lat od popełnienia czynu,
 - c) 3 lat od popełnienia czynu.
9. Określone w art. 190 kk przestępstwo groźby karalnej jest ścigane:
- a) z oskarżenia prywatnego,
 - b) z oskarżenia publicznego na wniosek pokrzywdzonego,
 - c) z oskarżenia publicznego z urzędu.
10. Termin do wniesienia apelacji w postępowaniu o wykroczenie, liczony od doręczenia stronie odpisu wyroku z uzasadnieniem, wynosi:
- a) 7 dni,
 - b) 14 dni,
 - c) 21 dni.
11. Sędzia nie jest z mocy prawa (art. 40 § 1 kpk) wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli:
- a) brał udział w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone,
 - b) brał udział w wydaniu orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania,
 - c) brał udział w wydaniu orzeczenia, co do którego wniesiono sprzeciw.
12. Sprawy o wykroczenia skarbowe są prowadzone wg procedury:
- a) Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia,
 - b) Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia ze zmianami wynikającymi z Kodeksu karnego skarbowego,
 - c) Kodeksu postępowania karnego ze zmianami wynikającymi z Kodeksu karnego skarbowego.